

AsteInfo

ASUMISTERVEYSLIITTO ASTe RY:N TIEDOTUSLEHTI

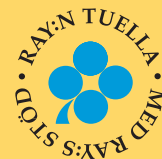
1/2004

TERVE JA PUHDAS KOTI

TERVE ASUNTO JA HYVÄ SISÄILMA
OVAT KAIKKIEN OIKEUS

Asumisterveysliitto
Aste ry

Asumisterveyden edistämiseksi vuodesta 1993

AsteInfo

**ASUMISTERVEYSLIITTO
AsTe RY:N
TIEDOTUSLEHTI**

YHTEYSTIEDOT
Asumisterveysliitto AsTe ry
Siltakatu 1
18100 Heinola
Puh. (03) 877 540
Fax (03) 877 5450
www.asumisterveysliitto.fi

Toiminnanjohtaja,
johtava asumisterveysneuvoja
Hannele Rämö
hannele.ramo@asumisterveysliitto.fi

Toimistos sihteeri,
asumisterveysneuvoja
Marjo Karttunen
marjo.karttunen@asumisterveysliitto.fi

Projektityöntekijä,
teemalomayhdyshenkilö
Riitta Konttinen
riitta.konttinen@asumisterveysliitto.fi

Hallituksen pj
Eeva Strömmer
eva.strommer@asumisterveysliitto.fi

Seuraava AsteInfo
ilmestyy syksyllä.

SISÄLTÖ

Asumisen ongelmat eivät ole poistuneet 3

Asumisterveysliitolla on edelleen tärkeä tehtävä, koska ongelmia esiintyy asumisessa enenevässä määrin. Asuminen ei saa olla uhkapeliä terveydellä, se ei saa aiheuttaa sosiaalisia ja taloudellisia katastrofeja eikä se saa johtaa vuosikausia kestäviin raskaisiin oikeusprosesseihin.

Asumisterveysliiton kymmenvuotisjuhlaseminaari elokuussa 4

Asumisterveysliitto on tehnyt tärkeitä työtään nyt jo kymmenen vuoden ajan. Asiaa juhlustetaan elokuussa 6.8. Heinolassa järjestettävällä seminaarilla, jossa puhuvat mm. eduskunnan ympäristövaliokunnan puheenjohtaja Pentti Tiusanen, tutkija Tuula Husman Kansanterveyslaitoksesta ja johtaja Risto Aurola Sosiaali- ja terveysministeriöstä.

AsTe mukana asuntomessuilla Heinolassa 16.7.–15.8. 4

Asumisterveysliiton edustajat ovat tavattavissa Heinolan Tähtiniemen asuntomessuilla Rakentajahallissa.

Uusi palveleva puhelin käyttöön 5

Asumisterveysliiton perustama puhelinpalvelu, AsTe Info aloittaa toimintansa 19.7.2004. Se on tarkoitettu ihmisille jotka ovat kohdanneet asumisterveyshaitan ja tarvitsevat neuvoja ongelman selvittämiseen tai ennaltaehkäisevää neuvontaa vaikkapa asunnon hankintatilanteessa.

Vertaistuki toimii 5

Kuntotarkastukset tutkailtavana 6

Asunto on yksittäisen ihmisen elämän suurin hankinta ja sen kunto vaikuttaa ihmisen terveyteen, turvallisuuteen ja talouteen. Asuntokaupan yhteydessä tehtävän kuntotarkastuksen on tarkoitus vahvistaa niin myyjän kuin ostajankin asemaa. Asumisterveysliitto selvitti asiakasaineistoonsa pohjautuen asuntokaupan kuntotarkastustoimintaa.

Pikku Ruudut 7

@home 8

Vaali muutakin kuin asumisterveyttä. Anna aivoillesi työtä, lepoa ja unta. Kiti Müllerin Aivokutinaa-kirja palkittiin.

Miltä meistä tuntuu? 8

Sisäilmaveteraanin ajatuksia runon muodossa.

HANNELE RÄMÖ
TOIMINNANJOHTAJA, AS TE RY

ASUMISTERVEYSLIITON perustettava – asumisterveysongelmien kanssa kamppailevien perheiden neuvonta ja tukeminen – on kymmenen kuluneen vuoden aikana kerryttänyt sivutuotteenaan paljon arvokasta oheismateriaalia ja tietoa.

Tätä aineistoa hyödyntämällä on kyetty osoittamaan ongelmavyyhdien vakavuutta ja saatu korvaamattomia työkaluja myös yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. AS TE-projektin tiimoilta on syntynyt selvityksiä ja tutkimuksia, joiden hälyttävä sanoma on vauhdittanut myös muuta asumisterveyden turvaavaa työtä.

KANSANTERVEISLAITOKSEN, erikoistutkija LT Tuula Husmanin johdolla valmistunut tutkimus oli ensimmäinen, jossa kartoitettiin kosteusvauriotaloissa altistuneiden

ASUMISEN ONGELMAT EIVÄT OLE POISTUNEET

pitkäaikaisia terveyshaittoja. Tutkimuksessa tuli esiin hämmästyttävää tietoa vakavien sairauksien lisäksi myös kustannuksista, joita asumisterveysongelmat aiheuttavat yksittäisille ihmisille ja yhteiskunnalle.

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN teettämä selvitys homeongelman aiheuttamista psykososiaalisista vaikutuksista toi puolestaan yleiseen tietouteen sen inhimillisen tragedian, johon ongelma nykytilanteessa voi johtaa. Sen julkistamisen seurauksena STM ja ympäristöministeriö asettivat selvitysmiehet laatimaan ehdotuksia näiden hädänalaiseen tilanteeseen joutuneiden ihmisten auttamiseksi. Tuloksena syntyi lainsäädäntötyön perustaksi mietintö homevaurioiden korjausten rahoittamisesta ja vastuukysymyksistä. Tässä yhteydessä nostettiin yhdeksi tärkeäksi tavoitteeksi myös asunto-kauppariitojen todellinen vähentäminen.

VIIME VUOSIEN aikana on siis otettu ensimmäisiä askelia oikeaan suuntaan. Silti, vaikka lainsäädäntöä on kehitetty ja uusia määräyksiä ja

ohjeitakin annettu, eivät ongelmat kuitenkaan ole poistuneet tai edes vähentyneet. Entisten lisäksi eteen on tullut myös uusia ja yllättäviä sudenkuoppia. Asuntojen kuntotarkastukseen yrityshankkeena kehitetty yhteinen toimintamalli eli YTM-malli ei ole kaikilta osin vastannut sille asetettuja tavoitteita. Asuntoriidat ovat monimutkaistuneet entisestään eikä niiden lukumäärässä ole havaittu vähenemistä vastoin alkuperäistä tavoitetta ja tarkoitusta. Nykymuodossaan kuntotarkastustoiminta näyttääkin tyydyttävän ensisijaisesti lähinnä elinkeinoelämän tarpeita eikä ole realistista odottaa tilanteen muuttuvan ilman lainsäädäntöteitse toteutettavaa viranomaisvalvontaa ja -ohjeistusta.

ASUMINEN ei saa olla uhkapeliä terveydellä, se ei saa aiheuttaa sosiaalisia ja taloudellisia katastrofeja eikä se saa johtaa vuosikausia kestäviin raskaisiin oikeusprosesseihin. Päämäärä on yksiselitteinen ja se tähtää paitsi yksittäisten ihmisten, myös yhteiskunnan etujen turvaamiseen. Myös viranomaisten tulisi muistaa perusasiat toiminnassaan.

TÄYDENNYSKOULUTUKSELLA LISÄPÄTEVYYTTÄ RAKENNUSTEN TERVEELLISYYDEN ASiantuntijoille

Kuopion yliopiston Koulutus- ja kehittämiskeskus koordinoi neljättä kertaa rakennusten terveellisyteen liittyvää poikkitieteellistä asiantuntijakoulutusta.

Täydennyskoulutuksella on eri laajuusasteet, 16–30 opintoviikkoa. Laajin koulutus on hyväksytty osaksi VTT:ltä haettavaa rakennusterveysasiantuntijan henkilösertifiointia. Ensimmäi-

set sertifioinnit myönnettiin tänä keväänä 15 rakennusterveysasiantuntijalle.

Koulutuksen aihepiireihin kuuluvat mm. mikrobiologia, sisäilman erilaiset ongelmat – muut kuin homeongelmat, asumisterveys ja siihen vaikuttavat olosuhteet, ilmasto ja laitteiden arviointi, rakennusten ja rakenteiden kuntoarviot ja -tarkastukset sekä juridiikka ja lausunnot rakentamisessa ja asuntokaupassa.

Tavoitteena on vahvistaa ja ajantasais- taa sisäilmaongelmien selvittämistä ja pa-

rantaa tukimustoimintaa ja raportointia, jotka kaikki koituvat viime kädessä kiinteistön omistajien ja käyttäjien, työterveyshuollon ja viranomaisten kanssa tehtyjen selvitysprosessien hyödyksi.

”Tämän opinto-ohjelman avulla tietämys asuntojen terveyshaitoista ja niiden selvittelystä lisääntyy ja ohjelman avulla lisätään asioita tutkivien muodollista pätevyyttä”, kertoo Helmi Kokkoti Kuopion yliopiston Koulutus- ja kehittämiskeskuksesta (www.kkk.uku.fi).

KYMMENEN VUOTTA ASUMISTERVEYDEN HYVÄKSI ON JUHLAN AIHE

JUHLASEMINAARI ELOKUUSSA

Heinolassa järjestetään perjantaina 6.8. seminaari AsTeen toimintavuosien juhlistamiseksi.

Seminaarilla halutaan myös muistuttaa siitä, että yhdistyksen asiakas-kunta on kasvanut ajan myötä ja tieto rakennusten kosteus- ja mikrobiongelmistä sekä muista asumisterveyttä haittaavista tekijöistä on terävöitynyt ja saanut yhä enemmän asiallista huomiota.

Koristeellinen aula virittää vieraat juhlaan tunnelmaan.

Seminaariin on lupautunut juhlapuhujaksi eduskunnan ympäristövaliokunnan puheenjohtaja Pentti Tiusanen ja aiheeseen liittyvistä asioista ovat luvanneet puhua myös johtaja Risto Aurola sosiaali- ja terveysministeriöstä sekä tutkija, LT Tuula Husman Kansanterveyslaitoksesta.

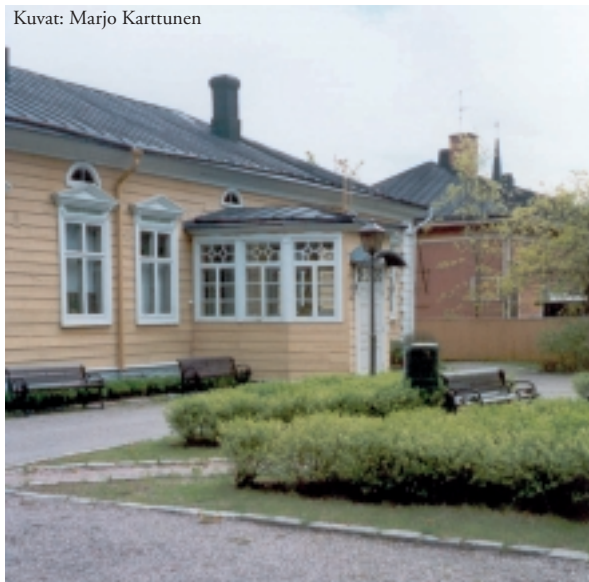
Asumisterveysliitto on vuosien mittaan muodostunut tukipilariksi asukkaille, jotka kärsivät rakennusvaurioisista ja terveyshaittoja aiheuttavista kodeista kaikkein seurannaisilmiöineen. Niihin kuuluvat taloudelliset, terveydelliset, psykososiaaliset ja juridiset ongelmat liittyneinä usein

varsin riittäisiin ja epäselviin vastuukysymyksiin. Ongelmiksi muodostuvat myös korjaussunnitelmien laadinta ja korjausten toteutukset.

Näissä asioissa tarvitaan keskitettyä neuvontaa, jota AsTe kokemuksen ja koulutuksen antamalla ammattitaidolla pyrkii antamaan.

Juhlaseminaarin ajankohta on tietoisesti valittu, koska Heinolassa järjestetään 16.7.–15.8. asuntomessut, joilla on tarjolla uusimpia rakennusratkaisuja ja -ajattelua.

Kuvat: Marjo Karttunen

WPK-talo on historiallinen ympäristö juhlaseminaarille ja uusrenesanssirakennuksena mielenkiintoinen. Talo on vuodelta 1891 ja sen on suunnitellut arkkitehti Lambert Pettersson Heinolan V.P.K:lle.

HEINOLAN ASUNTOMESSUT 16.7.–15.8.

ASUMISTERVEYSLIITTO MUKANA ASUNTOMESSUILLA

Heinolan asuntomessut Tähtiniemessä on valinnut teemoikseen asumisen elämäntaakan, rantarakentamisen uudet ideat sekä puurakentamisen ja sisustamisen. Elämäntaakarijattelu edustaa elämäntaakaritalo, jossa saman katon alla toimii päiväkotia, koulu ja vanhusten palveluja.

Heinolan asuntomessualue sijaitsee Ruotsalainen-järven rannalla valtatie 4:n eteläisen sisääntuloliittymän läheisyydessä. Rantarakentaminen saunoineen ja laitureineen on olennainen osa Tähtiniemen asuntomessualueutta.

Tähtiniemeen valmistuu kaikkiaan kaksikymmentäneljä omakotitaloa, kaksi rivitaloa ja kaksi paritaloa. Omakotitaloista kahdeksan sijoittuu omarantaisille tonteille.

Asumisterveysliiton edustaja on tavattavissa Sisäilmainfopisteellä Rakentajahallissa.

Asumisterveysliiton uusi palveleva puhelin, AstelInfo aloittaa toimintansa 19.7.2004. Esityönä on koottu tietoja, joiden avulla on tarkoitus auttaa palvelevan puhelimen asiakkaita toimimaan, kun epäillään asunnossa asumisterveyshaittaa kuten kosteus- ja homevauriota tai kun suunnitellaan ja toteutetaan vauriokorjaustyötä.

UUSI ASTEINFO-PUHELIN VASTAA JA NEUVOO

**PALVELEVA PUHELIN
(03) 877 5413**

Palvelevasta puhelimesta on mahdollista saada terveysviranomaisten hyväksymien toimijoiden yhteystiedot eri alueilla. Lisäksi neuvonnasta annetaan tietoa kuntien sisäilmatyöryhmien toiminnasta, sisäilmainfopisteistä sekä käytettävissä olevista auttavista tukimuodoista.

AsTe lähetti alkuvuodesta kyselyn 250 terveydenvalvontaviranomaiselle kullakin alueella toimivista terveydensuojeluviran-

omaisten hyväksymistä suunnittelu- ja korjausasiiantuntijoista. Kyselyllä haluttiin selvittää myös, onko kunnissa sisäilmatyöryhmiä ja ketkä hoitavat alueella asumisterveysasioita.

Kyselyyn vastasi yli 150 terveydensuojeluviranomaista. Vastauksista ilmeni, että joissain tapauksissa yhden henkilön vastuulla on enemmän kuin yksi toiminta-

alue ja että useat pienet kunnat turvautuvat ostopalveluun. Sisäilmastotyöryhmät kokoontuvat pääsääntöisesti tarvittaessa, toiminnan kannalta terveydensuojeluviranomainen oli usein ratkaisevassa asemassa kokoonkutsujana. Vastaukset kattavat alueellisesti yli 60 % koko Suomen alueesta ja tietojen hankintaa jatke- taan yhä.

VERTAISTUKI TOIMII TAMPEREELLA

SAMANKALTAISET KOKEMUKSET PITÄÄ JAKAA

Tampereella aloitti toimintansa Asumisterveysliitto AsTe:n aloitteesta viime vuoden marraskuussa asumisterveyden vertaisryhmä. Vertaisryhmä tarjoaa kokemusten vaihtoa ja mahdollisuuden toistensa tukemiseen.

Asunnon osto on yksittäisen ihmisen kannalta katsottuna elämän merkittävin ja suurin hankinta.

Mitä tehdä ja kuka auttaa, kun äskettäin ostettu koti osoittautuu pian muuton jälkeen todettujen rakennusvirheiden ja homevaurioiden takia asumis- ja ehkä-

pä korjauskelvottomaksi – oma ja lasten terveys rapautuu, ei ole paikkaa mihin mennä, vastuukysymykset ovat epäselviä, riidat ja oikeuskäsittelyt venyvät vuosien mittaisiksi? Avuttomuus ja toivottomuus iskevät helposti.

Ihmiset jaksavat toistensa avulla paremmin arjessa ja selviävät eteenpäin vaikeassa elämäntilanteessa. Jokaisella ongelman kokeneella on jotain annettavaa ja saatavaa vertaisryhmässä.

Jaetaan kokemuksia, voidaan kysyä kohtalotovereilta ja annetaan muille apua ja neuvoja omien kokemusten pohjalta. Usein joukossa on joku, joka on kokenut samoja asioita ja keksinyt niihin ratkaisuja, joita muutkin voisivat hyödyntää.

Ryhmässä on keskimäärin kymmenen

ihmistä koolla joka toinen kuukausi. Yksi ryhmän jäsenistä on pystynyt järjestämään jo vakiintuneen kokoontumispaikan.

"Kaikki ovat aktiivisesti mukana. Ryhmässä syntyy ajatuksia ja uusia ideoita, joista viimeisin on oma nettikeskustelupalsta. Ajatus onkin jo toteutunut osoitteessa www.geocities.com/hometalo", kertoo Riitta Konttinen, joka on mukana kokoonumisissa AsTe:n edustajana. Riitta on ollut perustamassa ryhmää psykoterapeutti Marja- Liisa Dunderin kanssa. Materiaalia voi toimittaa sähköpostilla hometalo@jippii.fi.

Vertaistukitoimintaa laajennetaan käytettävissä olevien resurssien mukaan.

KUNTOTARKASTUKSET TUTKAILTAVANA

KOSTEUS- JA MIKROBIVAURIOITA MYÖS KUNTOTARKASTETUISSA ASUNNOISSA

Asunto on yksittäisen ihmisen elämän suurin hankinta ja sen kunto vaikuttaa ihmisen terveyteen, turvallisuuteen ja talouteen.

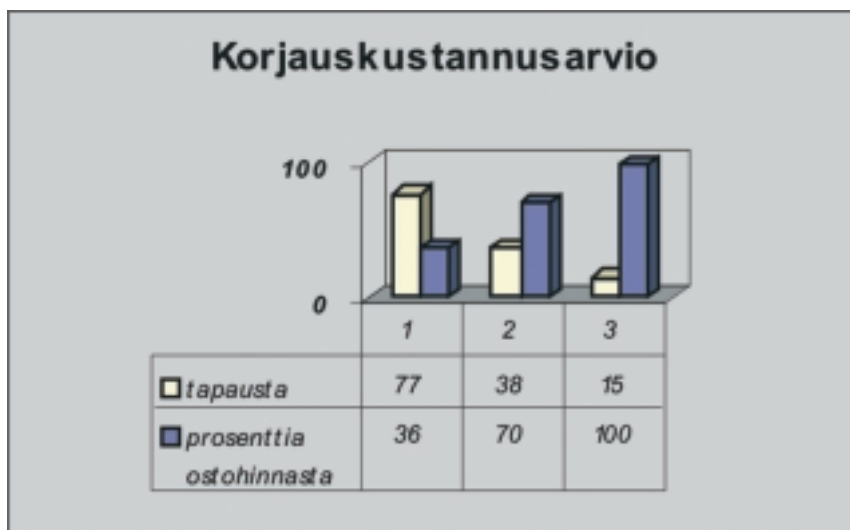
Asuntokaupan yhteydessä tehtävän kuntotarkastuksen on tarkoitus vahvistaa niin myyjän kuin ostajankin asemaa. Tarkastuksella pyritään selvittämään asunnon kunto sekä oikean hinnan määrittämiseksi että kaupan jälkeen ilmenevien ikävien yllätysten ja riitatilanteiden välttämiseksi. Asumisterveysliitto selvitti asiakasaineistoonsa pohjautuen asuntokaupan kuntotarkastustoimintaa. Hannele Rämö kertoi Asumisterveysliiton selvityksestä Sisäilmasto-seminaarissa täydelle salille.

ONKO KUNTOTARKASTUS AINA KUNNON TARKASTUS?

Otannassa oli mukana 256 kotia, joissa asukkaita oli yhteensä 841. Kaupat oli tehty pääosin 1998–2003. Asunnot olivat sekä omakotitaloja, rivitaloja että kerrostalohuoneistoja. Kauppahintojen vaihteluväli oli 34 000–505 000 euroa. Ostajille oli tullut terveydellisiä, psykososiaalisia ja taloudellisia ongelmia muuton jälkeen havaittujen virheiden takia.

– AsTeen asiakkaiksi tullaan vasta vaikeuksien kohdattua, mikä on otettava huomioon selvityksen tulosten tulkinnassa, kertoi Rämö.

Tarkastelluista kohteista oli kuntotarkastettuja 130. Näistä AKK-kuntotarkastajan pätevyden omaava (7 päivän perehdytys ja tutkintokoe) oli tarkastanut 61 ja muu rakennusalan ammattilainen 69 kohdetta. Näissä asunnoissa oli suuriakin korjauksia vaativia, kaupan jälkeen ilmenneitä vaurioita. Korjauskustannukset ovat osoittautuneet erittäin suuriksi verrattuna asunnon hankintahintaan.

1. Korjauskustannusarvio oli 77 tapauksessa 36 % ostohinnasta
2. Korjauskustannusarvio oli 38 tapauksessa 70 % ostohinnasta
3. Korjauskustannusarvio oli 15 tapauksessa 100 % tai yli.

ALKUPERÄINEN AJATUS HÄMÄRTYY

Nykyisin asuntokaupan yhteydessä tehdään miltei aina kuntotarkastus, jolla on

kiistaton vaikutus kauppahintaan. Tarkastuksen tilaajaksi on tavallisimmin ilmoitettu myyjä, mutta sen suorittaa kuitenkin kiinteistövälitysliikkeen vakiintuneesti käyttämä kuntotarkastaja – ilman että sen paremmin myyjä kuin ostajakaan ovat vaikuttaneet tarkastajan valintaan tai edes tienneet, että olisivat voineet siihen vaikuttaa.

Alkuperäinen ajatus on ollut, että kuntotarkastuksella tuotetaan riippumaton

ta tietoa tarkastettavan kohteen rakennus-tekniisestä kunnosta, korjaustarpeista ja mahdollisista vaurioriskeistä välineeksi asuntokaupan osapuolille. Menettely turvaisi kaupan, vähentäisi merkittävästi asuntokauppariitojen lukumäärää ja lisäisi ostajan ja myyjän oikeusturvaa. Ostajan ja myyjän tulisi voida luottaa kuntotarkastusasiakirjan sisältöön ja sen tulisi olla muodoltaan sellainen, että maallikkokin osaisi tulkita sitä.

Kuntotarkastustoiminta ei tällaisenaan vastaa sitä, mitä siltä on alun perin odotettu. Kiinteistöväilyksen ja kuntotarkastuksia tekevien yritysten mahdollisiin kytkentöihin on syytä kiinnittää huomiota. Paras ammattitaito on usein kuntotarkastajilla, joilla on vahva tausta käytännön rakentamisessa, mm. pientalotyömaalla pitkään alalla toimineilla rakennusmestareilla ja -insinööreillä. Tällä hetkellä ei AKK-pätevyys tuo riittävästi lisäarvoa.

Tarkastajien ammattitaidossa on puutteita sekä terveyteen liittyvässä, teknisessä että juridisessa tietoudessa. Tarkastustoiminnan puutteet liittyvät myös siihen, että toiminnalla ei ole viranomaisstatusta eikä viranomaisvalvontaa. Vastuukysymykset ovat epäselviä ja tarkastajalla voi olla riippuvuussuhteita johonkin kaupan osapuoleen.

TAVOITTEENA LAADUKAS JA USKOTTAVA KUNTOTARKASTUS

Kuntotarkastuksen tulee antaa objektivistä ja luotettavaa tietoa kaupan kohteesta kaupan osapuolille. Siksi järjestelmän tulisi olla mahdollisimman luotettava ja aukoton.

Valtionhallinnon piiristä tulisi löytyä vastuunottajaksi asiantuntijaorganisaatio, joka toimisi yhteistyössä koulutus- ja tutkimusyhteisöjen kanssa.

Tarkastustoiminnan uskottavuuden

vuoksi tarvittavat välttämättömät muutokset tulisi tehdä pyrkien säilyttämään AKK-järjestelmä. Sitä tulisi kuitenkin kehittää merkittävästi, ilman että alalla toimivat yritykset olisivat keskeisinä toimijoina.

Tarkastustyö tulisi organisoida samaan tapaan kuin kauppakamarien HTT-järjestelmä – auktorisointi tulisi järjestää, luoda valitusmenettely- ja vahingonkorvausohjeisto, järjestää tarkastusten laadunvalvonta ja luoda esteellisyys- ja erotamissäännökset.

Kuntotarkastukset tulisi dokumentoida ja rekisteröidä kuten rakennusluvat, jotta ne voitaisiin myöhemmin tarvittaessa jäljittää. Kuntotarkastuksiin ja tarkastajan työhön liittyy lukematon määrä erilaisia huomioon otettavia seikkoja. Tarkoituksenmukaisin tapa hoitaa asia olisi luoda kokonaan uusi ”kuntotarkastuslaki”, jossa otettaisiin huomioon riittävän laajasti kaikki kuntotarkastuksiin liittyvä.

PIKKU RUUDUT

ASUMISTERVEYSLIITON KUNTOTARKASTUSSELVITYS MIELENKIINNON KOHTEENA

Asumisterveysliiton tekemä selvitys on nostanut kuntotarkastusasian mielenkiinnon kohteeksi monissa asumiseen ja rakentamiseen liittyvissä yhteyksissä kevään aikana.

Sisäilmastoseminaarin jälkeen Hannele Rämö kutsuttiin kertomaan asiasta mm. Valtakunnallisille terveys- ja työsuojelutarkastajien opintopäiville, jotka järjestettiin Joutsassa toukokuussa. Myös Suomen Kaukolämpö ry:n Toukopäivien ja Teknisen asiakastuen päivillä toukokuun puolivälissä oli Hannele Rämöllä puheenvuoro asiasta otsikolla Talo terveeksi kuntotarkastuksella.

Molemmissa tilaisuuksissa oli runsas ja asiantunteva kuulijakunta, jonka välityksellä viestiä kuntotarkastusten tärkeydestä ja valvonnan tehostamisesta saadaan eteenpäin.

ASUMISTERVEYSPÄIVÄ TERVEYDENSUOJELUSTA VASTAAVILLE

Etelä-Suomen lääninhallituksen sosiaali- ja terveysosasto järjesti viime vuoden lopulla Lahden aikuiskoulutuskeskuksessa Asumisterveysteemäpäivän läänin alueen kuntien/kuntayhtymien ympäristöterveyshuollon terveydensuojelusta vastaaville ja muille viranomaisille sekä asiasta kiinnostuneille. Mukaan oli ilmoittatunut auditoriollinen yleisöä.

Johtaja Risto Aurola sosiaali- ja terveysministeriöstä selosti uutta asumisterveysohjetta ja Asumisterveysliiton Hannele Rämö referoi asukkaiden kokemuksia viranomaisorganisaatiosta sekä valotti lähinnä terveystarkastajille keinoja käyttää rakennustekniikkaa, rakennuksen mikrobiologiaa ja puutuholaistietoa asunnon tarkastuksissa.

Järjestävää organisaatiota edustivat sosiaalineuvos, lääninlääkäri Kirsti Riihelä ja ylitarkastaja Irma Kanninen Etelä-Suomen lääninhallituksesta.

VAALI MUUTAKIN KUIN ASUMISTERVEYTTÄ

Terveyden edistämisen keskus palkitsi Helsingin Talvipuutarhassa 30.3. vuoden parhaana terveysaineistona Kiti Müllerin tietopokkarin Aivokutinaa. Kilpailussa oli mukana 98 terveysaineistoa. Aivokutinaa -kirjan julkaisija on Työterveyslaitos. Aivokutinaa on helppotajuinen ja innostava, mutta tinkimätön oikean tiedon suhteen.

– Ihmiset ovat kiinnostuneita aivojen toiminnasta, mutta asiasta kirjoitetaan usein

liian vaikeasti tai liian tylsästi, Müller sanoo.

Müller on huolissaan ihmisten jaksamisesta nykypäivän kiivastahtisessa työelämässä. Ihmisten vuorokautisen yöunen määrä on vähentynyt sadassa vuodessa keskimäärin 1,5 tuntia, vaikka aivojen käsiteltävinä olevien virikkeiden määrä on moninkertaistunut. Liian moni unohtaa omat rajansa ja laiminlyö levon.

– Oppiminen vaatii riittävästi lepoa. Unen aikana aivot tankkaavat energiaa ja uudet asiat painuvat muistin rakenteisiin. Vireys ja oppimiskyky säilyvät läpi elämän, kun aivoista huolehditaan hyvin ja ne pysyvät terveisinä. Muista antaa aivoillesi töitä, jotta niiden hermoverkostot vahvistuvat ja synnyttävät uusia kytkök-

siä ja uutta osaamista. Sosiaalinen vuorovaikutus kehittää aina. Ja muista antaa aivoillesi riittävästi unta ja lepoa, kehoittaa Kiti Müller.

Terveyden edistämisen keskuksen kotisivuilta www.health.fi löytyy lähes 600 terveysaineistoa laajasti terveyden ja hyvinvoinnin eri alueilta. Aineistot ovat kaikenikäisille tarkoitettuja vauvasta vaariin sekä eri alojen ammattilaisten käyttöön päivittäiseen työhön. Uusin Terveysaineistot 2004 opas ilmestyi maaliskuussa.

Lähde: Terveyden edistämisen keskus / tiedote 30.3.

Asumisterveysliitto on Terveyden edistämisen keskuksen jäsen.

MILTÄ MEISTÄ TUNTUU?

Asumisterveysongelmien kanssa tekemisiin joutuneet ovat omakohtaisesti joutuneet kokemaan asioita, joita eivät tienneet olevankaan – eivätkä olisi koskaan halunneet tietääkään. Kaikilla on kuitenkin oma selviytymisstrategiansa, useimmat nousevat tuhkasta (näissä tapauksissa mikrobikasasta) kuin Feniks-lintu vanhassa tarussa.

Elämää mausteilla

*Rakensin itseäni
uuteen päivään
antaen kyynelten
vieriä
alas poskia.*

*Kyyneleet lämmittivät
kuivunutta muuria
ympäriini.*

*Taistelu ihmisyyden puolesta
oli saanut kasvattamaan
muurin.*

*Jäljelle jäi tämä mahdollisuus.
Hauraan muurin varjoissa
oli hyvä olla,
ilkeä
karpalo kyyneleitä.*

*Säilyttää kyky ihmisyyteen
menettämättä toivoaan.*

*Kyyneleet sulattivat
muurin kappaleita
rakentaen minua
kokonaiseksi
jälleen kerran kohtaamaan
elämän tapahtumien
epäoikeudenmukaisuus.*

*Ihmisyys jäi vahvana kalliona
jalkojeni alle,
olin osa sitä.*

*Aurinko paistoi
ja nauru tuli toivon säveleksi*

*Orvokki Turunen
sisäilmavateraani*